

MÚSICA

Maradona va inspirar cançons i ell mateix en va gravar una amb Pimpinela

ECONOMIA

La necessitat d'augmentar els impostos per fer créixer la despesa dels pressupostos

EL

MAGAZÍN

Divendres, 27 de novembre de 2020

FERRAN ADRIÀ

“El Bulli ara no existiria”

ENTREVISTA

FERRAN
ADRIÀ

“No s’ha de fer un restaurant perquè et diguin que bo que és el menjar sinó per plantejar qüestions sobre la vida”

Ferran Adrià (Hospitalet de Llobregat, 1962) no necessita carta de presentació. La seva cuina i les seves grans idees sobre innovació, creativitat o coneixement parlen per si soles. Un geni català amb ànima d'artista conegut arreu del món que es va enamorar a poc a poc de la cuina fins a ser el millor. En una entrevista a foc lent amb Ferran Adrià saps per quin plat comences, però no com seran les postres.

Text: Víctor Costa/AMIC
Fotografia: Diari de Girona/AMIC

Com ha viscut el confinament?

A Barcelona. Per a nosaltres no ha sigut estrany perquè fa temps que fem teletreball. Abans viatjava molt a Buenos Aires i ja hi estàvem acostumats. Tenim el taller a Barcelona i hem fet això de cuinar a casa. No soc dels que ho ha passat pitjor.

Restaurants i bars, al límit i tancats arreu de Catalunya.

La paraula és *impotència*. El problema no és el tancament d'ara, és què passarà d'aquí a uns mesos. Estem en un moment dramàtic i marcarà un abans i un després en el món de l'hostaleria. Setmana a setmana.

Partit a partit.

Només queda sobreviure i planificar el futur. No hi haurà cap miracle. S'ha d'escoltar allò que diuen els especialistes i això durarà fins l'any vinent.

Pregunta obligada: quina és la recepta de l'èxit de Ferran Adrià?

No hi ha només un factor. S'ha de pensar què és l'èxit. Nosaltres vam plantejar l'experiència en un restaurant d'una forma diferent quan ningú s'atrevia. No s'ha de fer un restaurant perquè et diguin que bo que és el menjar, sinó per plantejar qüestions sobre la vida. Érem radicals en això. Fer allò que ningú més feia. A partir d'aquí també has de tenir recursos i talent. Tothom diu "jo faria", nosaltres ho vam fer. Aquesta és la diferència entre l'èxit i el no-èxit.

La passió per la cuina neix o es fa?

Vaig estudiar administració i em vaig enamorar a poc a poc de la cuina. Està explicat al documental de 15 hores *El Bulli, història d'un somni*. Les coses passen i la cuina no era vocacional ni per a mi ni per al meu germà.

“El 95% de les coses que es diuen que són

innovació, no ho són de veritat. Potser són tendències i evolucions, però no és innovació”, assegura. Què és la innovació?

La innovació està ben definida: és la introducció a un canvi creatiu que tingui èxit. De manera interna o externa. Serveis, procés... Està consensuat. La paraula clau és *creatiu*.

Què és ser creatiu?

El debat no és ser creatiu o no, sinó copiar o adaptar models d'èxit. El problema és que sembla que això sigui dolent, però jo primer copiaria si tinc una empresa i vull guanyar diners. Copia allò que vagi bé. Quin és el problema? Després t'adaptes als canvis... Es fa normalment, només falta ser honest i dir-ho. Una empresa sobretot ha de guanyar diners i unes poques han d'innovar de veritat. Qualitat, eficiència i actitud a l'hora d'acceptar el canvi. Amb el teletreball no s'està innovant, fa anys que existeix i simplement s'està adaptant un model que tenia un èxit relatiu. Si vols jugar a futbol has de tenir clares les regles del futbol, si vols innovar has de tenir clares les regles de la innovació. Nosaltres simplement intentem endreçar-ho i donar-hi una visió personal.

Tothom pot innovar?

A Picasso no li feien falta gaires recursos. La innovació s'ha de veure de forma molt polièdrica i des d'un pensament sistèmic i holístic. Puc aprendre molt dins el meu entorn. Què hi ha d'innovació a la pesca o a la cuina? Has de saber què és l'art, la ciència o la filosofia... No pots entrar a la innovació sense tenir una noció de què és.

Per què s'innova?

El 99% de les empreses no innoven i guanyen diners. Si fas qualitat i eficiència a la cuina, llavors per què has d'innovar? Tenir actitud i adaptabilitat al canvi és vital, moriràs si no fas teletreball en el món actual. És el mateix que si un àrbitre no sabés què és un penal. Creus que els autònoms innoven?

“Al Bulli vam estar 14 anys sense guanyar diners i pràcticament no arribàvem a final de mes”

Sí, ho intenten.

Alguns sí, però per què? Per satisfacció personal? L'empresa no és per passar-ho bé i t'has d'adaptar als canvis. També hi ha moments disruptius que canvien el paradigma, com un *smartphone*, la banca digital i després hi ha coses incrementals. Nosaltres vam innovar perquè la missió d'El Bulli era obrir camí perquè el nostre concepte té una actitud artística. L'art crea i després guanya diners, una empresa guanya diners i després crea. Steve Jobs, que és la icona de la innovació, tenia ànima d'artista però havia de guanyar diners i per això el van treure de la seva pròpia empresa. Hi ha una certa obsessió per dir que si les empreses no innoven, no ho faran bé. S'ha d'estar *al lloro*, et pots adaptar al canvi però això no és innovar. Per innovar s'ha de tenir una actitud creativa.

Era rendible El Bulli com a model de negoci? Per què va tancar?

Sí, però... L'any 1998 vam decidir què era l'avantguarda i què havia de ser el negoci. Vam fer una estructura amb diferents línies de negoci i la més important era El Bulli. Amb dos milions de persones de demanda i set mil places, com vols que no sigui rendible? Si hagués volgut, hauríem pogut cobrar el que fos però era molt més complex. Teníem ànima d'artistes, que és una estratègia dins la innovació al màxim nivell. Però si vols fer avantguarda no has de buscar els diners encara que gràcies a això puguis guanyar-ne molts lligat al purisme. Ara bé, si després deixes de ser purista i et prostitueixes... S'ha d'entendre la cuina i la restauració d'alt nivell. Com si em parles d'automoció, la fórmula 1 és una eina d'innovació per al sector.

El Bulli, SL, reinvertia el 20% de la seva facturació en creativitat. De fet, El Bulli Restaurant era inicialment el departament d'R+D d'una empresa que gestionava consultoria i assessoria en alimentació i restauració.

La creació i la innovació són coses diferents. La recepta per guanyar és tenir el millor equip, més temps i més esforç. Nosaltres tancàvem sis mesos el restaurant per guanyar temps i tenir un avantatge competitiu. Jugàvem a la Champions League i havíem d'innovar al màxim. Ens era igual si la gent acceptava o no el canvi, el nostre món era obrir camí. No hauríem canviat res per una opinió.

Obrir camí o satisfer el client?

En ciència hi ha el sentiment d'ordre i paciència. A El Bulli vam estar 14 anys sense guanyar diners i pràcticament no arribàvem a final de mes. Hi ha molts factors condicionants com el quan o el context. No és el mateix la grip de 1918 que el coronavirus del 2020. El Bulli ara no existiria.

Per què?

Per internet i les xarxes socials. No hauríem tingut la paciència. De fet, quan vam tancar el Bulli, les xarxes socials encara no tenien gaire força. La gent té

molta informació, però cada moment de la història és diferent. En una situació extraordinària fa falta un esforç extraordinari i sense això ara serà difícil sortir-se'n. Aquesta idea del geni o l'increïble és una ximpleria. Una empresa ha de tenir ordre i en un consell d'administració hi hauria d'haver un artista per la seva llibertat i per no tenir por.

Què han representat per a vostè figures com Juli Soler (soci) o Albert Adrià (soci)?

Cultura organitzacional o lideratge. Nosaltres sobretot ens vam aguantar, sona lleig però és veritat. Ens admiràvem i això feia que ens aguantéssim, que és l'important.

Quins projectes esteu cuinant ara des d'El Bulli Foundation?

Des del 2011 fins avui hem fet 1.000 conferències i 2.600 entrevistes. No és que jo sigui molt llest, però això fa que tingui capacitat d'anàlisi. Com els entrevistadors que us retroalimenteu de gent amb un nivell espectacular. Què hem fet? Una enciclopèdia que a finals d'any tindrà 15 llibres. No s'han fet mai 40 volums d'una activitat econòmica en tota la seva història. També hem fet exposicions, hem donat classes a Harvard, hem creat l'espai d'El Bulli o aquest arxiu digital amb 150.000 elements que anirà a l'Hospitalet. Els que m'admiren perquè m'admiren i els que m'odien perquè m'odien. Imagina't que tu fas l'enciclopèdia de referència del periodisme per sempre. Has de dedicar-hi temps i el nucli que connecta tot això és la metodologia Sapiens.

L'economia com un moviment transversal del temps que ho abraça i ho connecta tot.

Què va primer, gastronomia o alimentació? Oci o turisme?

Alimentació i oci, després gastronomia i turisme.

Això és el pensament sistèmic que explica Peter Senge. No hem inventat la pólvora, tot ha d'estar connectat amb una visió holística. Però volem baixar-ho a terra perquè la gent ho entengui i fer-ho al més senzill possible. El sistema diu que connecta, però què connectem? Nosaltres connectem el món. Com classificaries el món?

Vida, espai i temps, entre d'altres.

Seria discutible si l'ésser humà és natural. Coneixes la història de la humanitat segons la ciència? Saps qui és l'*Homo habilis* i Leo Messi? Sapiens endreça. La gastronomia és la primera cultura. Els humans tenim unes necessitats i vam mirar de complir-les. Per això fem coses i som aquí des de fa molts anys. Nòmades, sedentaris, casa, jugar, professions... Les professions comencen amb les civilitzacions i quan s'ajunten són activitats econòmiques. La millor manera d'entendre l'economia és per activitats econòmiques i no per sectors. Això li debato a qualsevol economista del món.

Què canvia?

Està més estructurat, per àmbits que són les sec-

cions del diari, els ministeris o les conselleries. Tot això està connectat. Has de pensar en un sistema i l'impacte és a tot arreu. Però no funciona només amb l'avui, no pots entendre el Barça si no coneixes la història.

I el futur?

El pots preveure, però a Sapiens no entrem en això. El nostre focus és pensar què volem fer. Fer l'índex abans d'entrar en la investigació. Com es comprenen les coses? Connectant coneixement, pensament sistèmic, anàlisi històrica i els mètodes semàntic-conceptual, comparatiu i classificatori. Amb aquest desafiament m'ho passo pipa. Aquí on estàs tu s'hi han assegut també premis Nobel i els hi he preguntat el mateix. Ara estic fent una teoria de la innovació al màxim nivell. Sóc una pime, he treballat amb grans multinacionals de l'art i el disseny, tinc capacitat holística i pensament sistèmic. Per innovar fa falta talent, esforç, temps i recursos. Pots ser Picasso, però si no tens un paper...

Algun repte pendent per fer?

Busco reptes per tenir una actitud vital. Què em falta? Tinc premis i reconeixements... Jo lluito amb mi mateix, m'aixeco al matí, m'ho passo al millor possible i també faig el *gamberro*. És l'hòstia. Hi ha gent que li encanta el que fem i d'altres que ho odien. Som uns agitadors que creem problemes i som incòmodes. La provocació és important, no per fer mal a ningú, però sí per fer reflexionar i fer pensar.

Quin és l'objectiu final de la fundació?

Tres missions: guardar el llegat d'El Bulli, crear contingut de qualitat per a la nostra activitat econòmica i gastronòmica que és la Bullipedia i compartir la nostra experiència en gestió i innovació. Vols arribar a molta gent i t'adones que és un efecte dòmino. Per a qui ho fas? Ho has de tenir clar. És un pensament sistèmic de base que vull comprendre i molts economistes no saben quina és la teoria general del sistema.

Quedi's amb un consell o aprenentatge al llarg de la seva trajectòria vital.

Compartir l'experiència. No he conegut ningú que hagi fet alguna cosa especial sense un esforç especial. He tingut la sort de conèixer gent increïble com Cruyff, Guardiola o Messi, com també Norman Foster, Frank Gehry, Philip Starck... La gent de l'art treballen molt i són molt endreçats.

Com li agradaria que el recordessin?

Quan no hi sigui? M'és completament igual. El Bulli Foundation és el llegat. La gran majoria de diaris tenen ideologia i és el pitjor que hi ha per comprendre qualsevol cosa. S'està arribant a un moment molt complex. A mi em pregunten si soc d'esquerres o dretes. No ho sé, m'agraden coses de tots dos costats a escala econòmica. No vaig anar a una universitat, no he fet cap màster de gestió però fer un pla de negoci no és tan difícil.

OPINIÓ

Carles Duarte

'Pickwick'

Charles Dickens és un dels clàssics de la literatura anglesa i *Pickwick* (*Documents pòstums del Club d'aquest nom*), una de les seves obres mestres, un d'aquells llibres que al llarg de la vida tothom hauria de llegir, seguint els consells que feia amb encert Joan Triadú. *Pickwick* constitueix, a més, un repte exigent per a qualsevol traductor. Ara hem recuperat la versió excel·lent que en va enllestir l'any 1930 Josep Carner per encàrrec de Puig i Ferrer per a la col·lecció 'A tot vent' de Proa. Carner va treballar durant aquells anys inicials de la dècada dels trenta del segle passat en tres traduccions de Dickens, la de *Pickwick*, la de *David Copperfield* i la de *Les grans esperances de Pip*, però ja de ben jove s'havia interessat en Dickens i se n'havia ocupat en un article de l'any 1896 i en un pròleg a una edició de l'any 1902. A més, havia publicat l'any 1918 una primera traducció de Dickens amb un volum que incloïa *Una cançó nadalenca* i *Una novel·la de vacances*. És a dir que, quan Carner es capbussa en la seva versió de *Pickwick*, ho fa sobre uns fonaments sòlids.

L'edició que ara ens arriba del *Pickwick* de Carner és exemplar en tots els sen-

tits, una veritable meravella, ja no tan sols per la qualitat excepcional de l'original i de la traducció, sinó per la introducció magnífica de Jaume Coll, per l'acarament amb el text anglès, per la reproducció de les antigues il·lustracions i pels apèndixs valuosíssims, amb notes explicatives, un vocabulari carnerià...

Figura fonamental del noucentisme, un moviment politicocultural que hem

Carner va ser el màxim referent d'una voluntat de dignificació del català

d'associar a la Lliga d'Enric Prat de la Riba i a intel·lectuals com Eugeni d'Ors, que propugnava els ideals del classicisme i la civilitat, Carner va ser conegut en el seu moment com el "príncep dels poetes" i va ser el màxim referent d'una estètica literària i d'una voluntat de dignificació del català. De fet, Carner va ser l'any 1911 el primer secretari de la Secció Filològica de l'Institut d'Estu-

dis Catalans i, doncs, també una autoritat en matèria de llengua. El professor Antoni Comas, com ens recorda Jaume Coll, "sostenia [...] que les dues traduccions més importants de la història de la llengua catalana eren les que Carner i Riba havien consagrat a dues de les obres més formidables de les lletres universals, el *Pickwick*, 1931, i l'*Odissea*, 1953".

Després de la mort de Prat de la Riba l'any 1917, Josep Carner es va anar allunyant de la Lliga i el 1921 va iniciar una trajectòria diplomàtica que el va dur a Gènova, San José de Costa Rica, Le Havre, on va traduir el *Pickwick*, Hendaia, Beirut, Brussel·les i París. Fidel a la República es va haver d'exiliar després de la Guerra Civil de primer a Mèxic i, quan va acabar la II Guerra Mundial, a Brussel·les, amb la seva segona dona, Émilie Noulet, una personalitat rellevant dins el món literari francès. La seva primera esposa, Carmen de Ossa, havia mort a Beirut durant el període en què Carner hi va treballar. El *Pickwick* de Carner és un veritable monument a la llengua catalana construït per un dels nostres millors autors quan era lluny de Catalunya.

Xavier Menós

DE PAS

El show de Trump

Finalment tots podem respirar amb més serenor. Si no hi ha drames d'última hora, Joe Biden serà el 46è president dels Estats Units. Ho serà després de guanyar uns comicis marcats per la pandèmia del coronavirus, que suma ja més de 100.000 contagis diaris i per un recompte lent però garantista. El duo Biden-Harris va sumar una victòria importantíssima i més ajustada del que ens indicaven les enquestes després de recuperar els estats del ja famós corredor d'òxid que Hillary Clinton va perdre fa quatre anys i de tenyir de color blau l'estat de Geòrgia (kuddos a Stacey Abrams per augmentar el nombre de votants registrats) i Arizona.

En els pròxims dies ens tocarà analitzar per què un personatge amb tantes ombres i tan egocèntric com Donald Trump no només va arribar a convertir-se en líder d'un partit moderat com el republicà sinó que va governar un país a ritme de tuit, més preocupat amb els índexs d'audiència de les seves rodes de premsa que amb la corba d'un virus –la Covid-19– que desapareixeria, segons ell, com "un miracle". Trump va arribar a la Casa Blanca derrotant una Hillary Clinton a qui Rússia

havia *hackejat* els correus electrònics del seu equip; jugant amb la desinformació i la intoxicació de les xarxes socials (que per sort, quatre anys més tard, van aprendre la lliçó i corregir els errors comesos aleshores) i venent un patriotisme de pati que a ritme de "Tornarem a fer Amèrica gran" va convertir-se en un cant de sirenes per a molts obrers que veien com la crisi del 2008 els havia deixat plenament abandonats.

Joe Biden potser és el president que el país necessita

Biden, un polític del "sistema" amb una vida marcada pel servei públic (amb alguns errors com la reforma de la Llei Criminal durant el mandat de Clinton i que va encarcerar un gran nombre d'afroamericans o el tracte condescendent que va propiciar a Annita Hill) i per una vida marcada per la tragèdia personal. Joe Biden, en un país a la deriva per la crisi de la Covid i per la

divisió dels quatre anys de Trump, potser és el president que el país necessita. Una persona que sàpiga construir ponts entre els dos partits (per ara no tindria majoria al Senat) i que comenci a posar tires a una societat polaritzada a l'extrem.

Donald Trump és creació de l'aparell televisiu americà i també ha estat el responsable d'haver situat Doland J. Trump a la Casa Blanca. Fa uns dies, la majoria de *networks* van aturar un discurs del ja expresident perquè, segons ells, contenia moltes falsedats. Per desgràcia, aquesta acció va arribar massa tard. On eren els directius de les televisions quan en la presentació en societat de la seva campanya va dir que els mexicans eren "*bad hombres*" i que eren violadors? On eren quan va escampar la teoria que Barak Obama no havia nascut als Estats Units? Van tallar la connexió? Tot al contrari: li van donar més entrevistes que, a la vegada, els feien pujar les audiències. Espero i desitjo que els canals de televisió hagin après la lliçó, si no el *show de Trump* podria tornar per una segona temporada el 2024.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

L'angle fosc

La societat catalana, com gairebé totes, més enllà de la seva dinàmica natural, la seva vida institucional i el seu discórrer obert i democràtic, té també una part obscura. Aquesta dimensió no evident està feta de jocs de poder exercits de manera descarnada on intervien la política i els diners amb associacions i defensa d'interessos poc presentables i on, molt sovint, el quart poder dels mitjans de comunicació s'hi troba totalment involucrat. Si aquests soterranis on es teixeixen aliances i interessos i s'intercanvien favors existeixen sempre, ja que són inherents a una certa condició humana i a la pulsio de poder, en períodes de canvi i de transició acostumen a tenir encara més relleu i significació. Les èpoques incertes, obertes, resulten una ocasió molt propícia pels aventurers i els saltimbanquis. A les acaballes del franquisme, quan la transició política semblava inevitable però encara no s'havia iniciat, hi havia molts personatges i grups d'interessos que s'intentaven posicionar cara al futur, tot marcant distància del règim amb el que havien conviscut sense gaires problemes i que, en molts casos, els havia facilitat enriquir-se. Calia posar ous en un nou cistell. També hi havia personatges que més que vocació de política el que pretenien era situar-se en el sistema de poder polític que portaria la democràcia, que es movien de manera intensa per disposar de recursos i contactes que els ubiquessin en un bon lloc en la graella de sortida

per ocupar el sistema institucional que ben segur es crearia. Era allò tan lampeusà que tot canviaria, però del que es tracta és que tot continuï bàsicament igual. El fangueig que entre els anys seixanta i noranta es produí a Catalunya va ser notori i les seves reminiscències condicionen i empudeguen encara avui la societat i la política catalana.

De tot això tracta *El fill del xofer* de Jordi Amat, un llibre ineludible per entendre els jocs de poder dels darrers cinquanta anys, la bassa d'interessos que han format la política catalana, les misèries i debilitats d'alguns dels seus personatges principals, els enriquiments sobtats i els moviments de diner, la fira de vanitats. Encara que el personatge principal sigui l'itinerari canviant del periodista Alfons Quintà, psicòpata i mala persona de manual, en realitat l'escriptor retrata els jocs de poder i d'interessos de darrere les bambolines, de l'angle fosc que també forma part de la realitat, centrant-se especialment en el paper dels periodistes i en l'entramat de mitjans. Retrat de la cultura i l'instint de domini d'uns temps en els quals el cinisme interessat resulta la pulsio dominant. En paraules d'un d'ells, Josep Pla, "per què a Catalunya ningú diu mai la veritat?" Una narració de realisme novel·lat per on desfilen l'escriptor empordanès i el seu pretensió següent, el president Tarradellas de l'exili amb les seves pors, els buscafortunes i especuladors amb el canvi com Manuel

Ortínez o Florenci Pujol, així com franquistes que es van reposicionant com el periodista Carles Sentís. Però sobretot Jordi Pujol i tot el que ell mou i el que significa: deliris de grandesa, corrupció organitzada, el frau de Banca Catalana, l'exercici despòtic del poder, la figura de Lluís Prenafeta, les relacions d'amor i odi amb *La Vanguardia*, la creació de TV3 com a recurs publicitari i autojustificatiu, l'exòtica aventura d'*El Observador*, las vinculacions amb l'empresari De la Rosa, la munió de periodistes disposats a fer de propagandistes... El funcionament descarnat de la Catalunya del poder i dels diners. Un retrat gens complaent d'uns temps en els quals imperava massa silenci còmplice..

Com bé indica Jordi Amat, aquesta és la part obscura d'un país que, sortosament, era alhora moltes més coses i que comptava amb àmbits de la societat força més sans dels que en el llibre s'expliciten. Estem davant una sentència demolidora del que ha significat la cultura pujolista. Hi haurà qui pensi que de tot això és millor no parlar-ne i deixar-ho en l'oblit del cementiri de la història, que les coses ocultes millor que ho continuïn essent docs remoure-les les torna fèetides. Cap societat, però, té una evolució sana si no substancia el seu passat, si no aprèn a base de reconèixer allò que no hauria d'haver succeït. És l'única manera d'evitar que torni a passar, a més de posar a cadascú en el lloc que li pertoca.

Gustavo Tolchinsky Wiesen,
secretari del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB)
Anna Ribas,
presidenta de la Junta comarcal d'Osona del COMB

Per protegir la salut no s'hi valen dreceres

Durant aquesta pandèmia, el debat científic sobre les mesures que podrien ser eficaces contra la Covid-19 ha saltat a l'opinió pública. El fet que aquesta malaltia s'hagi endut tantes vides, que estigui provocant tant de patiment en tan poc temps i que hagi canviat la manera de viure de tothom fa que ens en sentim tots responsables.

La primera responsabilitat afecta els dirigents de la nostra societat, que han de prendre decisions difícils; la segona responsabilitat és la dels professionals sanitaris, que hem de cuidar de qui emmalalteix i, a la vegada, el món científic ha de donar eines per trobar tractaments, vacunes i estratègies per afrontar aquesta pandèmia, per reduir-ne l'impacte i, amb sort i encert, deixar aquesta malaltia en un malson del passat. La tercera responsabilitat és de la població general pel que fa a seguir les mesures bàsiques que ja coneixem: distància, mans i mascareta.

Però el debat científic està ple d'incer-

teses que requereixen recerca. La temptació de buscar dreceres hi és, però no fa altra cosa que generar falses expectatives i danys col·laterals. Missatges sobre productes miraculosos que afirmen salvar vides sense cap evidència científica real circulen per les xarxes i confonen les persones. Aquestes promeses, per a una població cansada de la situació, són guspires que fàcilment encenen foc en un terreny ple de vegetació molt seca. La responsabilitat de les autoritats sanitàries i de la comunitat científica és, no només oferir protecció contra les malalties, sinó protegir la població de les falses medicines i dels mals que poden provocar.

Els mitjans de comunicació són una eina potent que amplifica i ajuda a explicar una informació de vegades molt complexa, sobretot, pel que fa a la interpretació de dades i abast de les afirmacions que es fan. El MMS, clorit de sodi o altres noms amb què circula aquest producte, és un vell conegut que surt a la llum en cada ocasió que la població

pateix la incertesa davant de malalties que no tenen fàcil solució. Els seus defensors aprofiten la por i l'angoixa de la gent i les presses de tota una societat.

La societat ha de saber que hi ha alertes de l'Agència Espanyola del Medicament, de l'OMS i d'altres organismes internacionals sobre la toxicitat d'aquest producte. També ha de saber que la pretesa evidència científica a què alguns addueixen no està publicada enlloc: ni sobre la seva eficàcia davant la Covid-19 ni per a cap altra malaltia. És necessari enfortir el missatge sobre els riscos que suposa.

La població d'aquest país té la sort de tenir uns professionals de la salut d'excel·lentíssima qualitat, així com de comptar amb mitjans de comunicació rigorosos. Hem de mantenir aquest rigor, tots plegats hem d'informar bé, hem de donar missatges que permetin a la població prendre decisions encertades i evitar que aquest terreny l'omplini els xarlatans.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

Reblant
el clau

Els nazis i la seva estratègia en contra dels jueus és una temàtica molt escrita, tant en llibres d'història com en novel·les. Semblaria que ja no hi ha res que pugui sorprendre de com de retorçada es pot tenir la ment. A vegades, fins i tot, fa mandra agafar un llibre que pot tractar aquesta temàtica. Però hi ha sorpreses. *Stella* de Takis Würger planteja una història molt fosca, molt dura i molt maquiavèlica. Però en realitat, quan comences el llibre veus la història d'un noi suís, amb uns pares que no s'avenen, amb una ferida de la infància que li ha fet perdre de vista els colors i amb ganes de sortir de casa. S'instal·la a Berlín, justament l'any 1942, com si se n'hi anés de vacances. De fet, ell ho veu així perquè té un pare ric i ho té tot pagat. Viu en un hotel i tot i que comença classes de pintura ben mirat no se sap si fa res productiu.

Coneix, però, la Kristin (Stella), una d'aquelles noies amb una forta personalitat que fa el que vol sense manies i que és qui porta la iniciativa amb la relació amb en Friedrich, que és com es diu el noi suís. S'instal·la pràcticament amb ell a l'hotel i coneixen un personatge, en Tristan, un oficial de les SS que té un humor i una simpatia peculiars. Tot sembla una història d'amistat i amor, bé, en un moment molt convuls de la història, però parcialment feliç. Almenys per part de Friedrich, que va descobrint l'horror que amaga tot plegat de mica

en mica. Mentre es van passant les pàgines, es va descobrint qui és i què fa la Kristin/Stella. I aquí ve el perquè de la polèmica d'aquest llibre quan va sortir a Alemanya i és que la història de la Stella és la d'una dona jueva que no ho semblava que ha de anar denunciant altres jueus si vol salvar els seus pares de la purga nazi.

El llibre combina la història amb petits fragments de les diferents denúncies i què els passa a les persones denunciades –una part real del llibre– amb, també, fragments de les notícies de cada mes d'aquell any que és alhora un capítol del llibre. De gener a desembre. Aquí s'hi pot veure el procés de depuració dels jueus amb noves lleis, així com anècdotes com per exemple el dia que neix en Paul McCartney o que un carnisser és condemnat a la forca per fer matances il·legals d'animals.

Són 180 pàgines que es llegeixen amb un *in crescendo*. D'una probable història d'amor a una d'horror, que tensiona i que planteja qui és la víctima i que el botxí en el marc d'una situació com la que es viu a Alemanya en aquell moment. I aquesta barreja d'emocions és en bona part a la manera que té l'autor, Würger –que dedica el llibre al seu besavi, assassinat en una cambra de gas l'any 1941–, de descriure els personatges i les situacions, sovint normalitzant fets que no ho són, de normals.

STELLA

Autor: Takis Würger
Editorial: Angle Editorial
Any d'edició: Barcelona, 2020
Nombre de pàgines: 186

Anna Tomàs

El plaer de
llegir Patti
Smith en català

La primavera passada Club Editor va treure *L'any del mico* de Patti Smith, traduïda per Martí Sales. Ha sigut un regal poder llegir a la cantant, la poeta, la fotògrafa, l'artista completa. L'autora, que escriu amb una prosa que toca l'ànima com ho fa la seva veu, punyent i sensible, ens explica el seu particular 2016, l'any del mico segons el calendari xinès. L'any en el qual celebrà els seus setanta anys. "M'adono que ja no corro tan ràpid i que la meua percepció del temps sembla que s'estigui accelerant."

Un llibre en el qual ens convida a acompanyar-la en el seu viatge particular, suturant realitat i somni. Un any en el qual suma pèrdues de persones estimades, que comença en una UCI amb Sandy Pearlman, que continua amb la malaltia de Sam Shepard. L'any que va morir la princesa Leia, i que en feia 20 que havia perdut al seu marit. Un any que políticament la sacseja, la irrupció del populisme de Trump, les injustícies, arreu, contra els més febles, etc. Un any ideal per evadir-se somnis enllà. "Alguns somnis no són somnis en absolut, sinó un altre punt de vista de la realitat física."

Ens fa viatjar pels EUA,

de costa a costa, per Mèxic, Lisboa, fins a l'Ayers Rock a Austràlia. Deixant-nos amb la sensació que és ella qui fa el lloc, ella i la relació màgica, i al mateix temps tan terrenal, que estableix amb les persones i amb l'entorn. Ens explica els seus referents, des de l'Àl·lia fins a Rimbaud, de Marc Aureli a Bolaño, i tants d'altres. Un llibre il·lustrat amb les seves pròpies polaroids, en el qual l'art plàstic i visual també és molt present. "Tot era tan a prop, els raigs de sol, la dolçor, la sensació d'un temps perdut per sempre."

Però fou un alabatre de l'editorial LaBreu qui ens va oferir el primer tast, poètic, de l'autora en català. Una primavera abans, la del 2019, van publicar

Auguris d'innocència, traduïda per la també poeta Laia Malo. Obrint-nos la porta a l'imaginari, sensible, profund, místic i lliure de Patti Smith. El dolor de la pèrdua, la de la seva parella, la dels pares, la de la infància. La reivindicació. El dolor de la humanitat per tanta injustícia. La relació amb la religió, la seva espiritualitat present en tot, des de la flor fins a la pregària explícita. I l'amor, infinit. "I mai més / serà tan acurada la visió / que els somnis poden / produir sang / un camí espinós / embrossat d'ales."

L'ANY DEL MICO

Autora: Patti Smith
Traducció: Martí Sales
Editorial: Club Editor
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020
Nombre de pàgines: 185

AUGURIS D'INNOCÈNCIA

Autora: Patti Smith
Traducció: Laia Malo
Editorial: LaBreu Edicions
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2019
Nombre de pàgines: 133

NOVETATS EDITORIALS

'Sol com un mussol'
Jordi Basté
Ara Llibres

Amb ell mateix i part de l'equip afectats pel coronavirus, Jordi Basté va conduir el programa de ràdio de més audiència de Catalunya des de casa. Van ser 39 dies de ràdio al límit, una muntanya russa d'emocions que el periodista explica amb tota sinceritat en aquest llibre. En el fons, una declaració més del seu amor pel mitjà en què treballa.

'Germanes'
Imma Monsó
Univers

El segell Univers inicia una nova col·lecció de narracions sobre Nadal, de la qual sortirà un llibre cada any per aquestes dates. La primera és Imma Monsó, amb el relat que té de protagonista la Rita. Cada any es promet no organitzar el dinar familiar de Nadal, i cada any s'hi veu embolicada. Fins que hi ha un Nadal amb sorpresa.

'Tyrannosaurus'
Guillem Frontera
Club Editor

L'autor va escriure aquesta novel·la el 1977, 10 anys després de sortir del Seminari on havia estudiat, a Mallorca. Hi narra la terrible experiència vista en primera persona en un lloc on els frares es feien amos dels cossos i la llei del silenci imperava. I malgrat tot, la força de l'adolescència s'obria pas. Club Editor recupera un títol ben actual.

'Catalunya. potència logística natural'
Ramon Tremosa / Pòrtic

L'economista i actual conseller d'Empresa recupera la idea que ja va desenvolupar a *Catalunya serà logística o no serà* (2007): en un país que no té excessius recursos naturals, la nostra situació geogràfica és un avantatge que cal aprofitar. Ho fa amb nombrosos exemples, i amb la idea que aquest potencial ens pot ajudar en la crisi postpandèmia.

'Títol del llibre'
Carme Karr
Eumo Editorial

"Puc parlar, amb ple coneixement, de l'extraordinària superioritat que tenen a Catalunya la instrucció i l'educació del noi sobre les de la noia." Això denunciava l'escriptora Carme Karr en les conferències que va fer, l'any 1910, a l'Ateneu de Barcelona. Un crit d'atenció del feminisme que naixia, i que ara s'edita en aquest llibre.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Castell de Centelles

“ Donem la volta a la muntanya pujant sempre, passem vorejant un gran precipici des d'on s'obria tot el pla de Vic, i per fi, entre l'arbreda, un camí format d'empedrat desigual i encatifat d'herba que ens condueix a la porta del castell.

Arribats a la porta, ens aturem per contemplar sa severa forma i son caràcter senzill i pur de l'Edat mitjana. Quin conjunt més descuidadament artístic! Sembla que els que la construïren triaren les pedres més severament colorides, que el sol amb sa calor ha anat deixant sos tons més harmoniosos impresos en ses lloses i que les pluges d'hivern, al caure sobre els cantells sortints, hi feren relliscar regalims de color com abocats allí de la paleta més vigorosament colorista.

Rodona i esquerdada s'obre en una molt alta i gruixuda muralla que, il·luminada per darrera pel sol en aquest moment, estén un gran bateament per terra; els cantells de les pedres tenen un to blavenc reflectit pel mirall del cel i raigs potents de llum dibuixen brillants les siluetes de les barbacanes que la defensen amb llurs obertes boques i enlairades talaies.

Un escut ple de flors surt en relleu del mig de l'arcada i els daus i lleons en son camp esculturats s'entrellacen amb les arrels de l'heura que l'estreny en ses fibres a l'enfilarse per la muralla, i penja gronxant-se amb olorosa verdor dalt dels merlets i sageteres formant un dosser que sombreja un fragment d'una gran torre que defensava l'entrada, jaient avui a sos peus convertida en pilots de runa, i que, conservant-se dret encara, s'enlaira guarnit de bardisses, de molsa, de flors i d'entortolligat brancatge.

Dintre el castell s'entreveuen, servint de fons al quadro, munts i més munts de parets caigudes i una rajada de pedres que sortint-ne salten costa avall, simbolitzant que tanta bellesa no pot contenir ja tanta ruïna... Existeixen antics castells que verament sembla que siguin fets per contemplar-los arruïnats. ”

Santiago Rusiñol

AUTOR
Santiago Rusiñol
(1861-1931)
OBRA
'Obres Completes
II. Impressions i paisatges; Anant pel món; Fulls de la vida'
Ed. Selecta, 1976
INDRET
Castell de Centelles
MUNICIPI
Sant Martí de Centelles
COMARCA
Osona

Situat damunt mateix de la parròquia de Sant Martí, a 855 metres d'altitud. El castell conserva encara bons panys de murs emmerletats, amb la porta d'entrada adovellada, la capella de Santa Maria i Sant Esteve, i altres restes importants. El castell és format per dues plantes: la baixa o jussana, on hi ha les dependències ja descrites i l'alta o sobirana, dalt d'un penyal que s'aixeca al centre del recinte, on hi ha una cambra amb una volta de pedra, restes de murs i la base d'una torre. El text de Rusiñol relata l'excursió que hi va fer amb els amics.

JORDI PUIG

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

148

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

LÈXIC

Parlem de bolets. Cualbres, puagres, llores?

Les cualbres són bolets molt semblants en l'aspecte extern, però de colors molt variats segons l'edat, la pluja, el sol, la zona on es troben. A Catalunya n'hi ha unes 180 espècies conegudes... Imagineu-vos, doncs, com variarà també la denominació del bolet!

Cualgra, cuagra, criamba, cualba o puagra són noms del mateix bolet que provenen de 'cor agre' (segons el Diccionari català-valencià-balear) i que s'han anat modificant. Així a Tremp, a l'Empordà, al Gironès, a Solsona i a Barcelona podem sentir aquestes variants. A la Plana de Vic, per contra, se'n diu *llora*,

i també al Vallès, al Penedès i al Camp de Tarragona. Segons els micòlegs, la denominació *llora* s'aplica a aquesta família de bolets quan tenen colors més vistosos: verds, violeta, blau. I són bons? Perquè molts boletaires descarten les llores quan les troben al bosc. Doncs si piquen –després es diuen *escaldabecs*– és millor no collir-les. Ara bé, les llores representen un comestible excel·lent que admet moltes possibilitats a la cuina, sobretot la llora verda. I si no us fa el pes, si trobeu una llora podeu trobar un rovelló perquè segons la dita: "Allà on hi ha una llora, el rovelló hi plora."

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

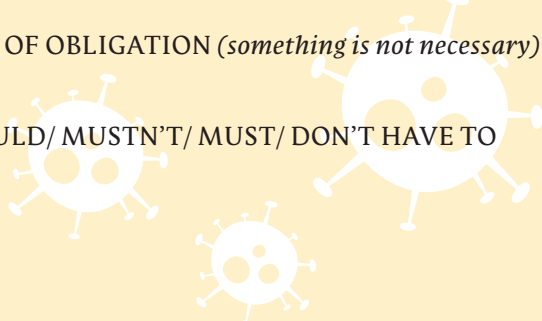
Coronavirus restrictions

A lot has been said already about the restrictions due to the pandemic. According to the country you live in they may vary, or better said, they vary depending on region, province, or area. So, stay alert to what you **HAVE to do**, or **SHOULD do**, or **MUSTN'T do**.

Do you know how to express OBLIGATION in English? Advice? Prohibition? Give it a try with the examples below!

1) Circle the correct answer. (Sometimes you have 2 possibilities):

- a) To express OBLIGATION (*rules*) we use:
HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO
- b) To express ADVICE (*recommendation*) we use:
HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO
- c) To express PROHIBITION we use:
HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO
- d) To express LACK OF OBLIGATION (*something is not necessary*) we use:
HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO

CATALÀ

Restriccions Coronavirus

S'ha parlat molt de les restriccions per la pandèmia. Poden variar segons el país on es viu, o millor dit, fins i tot poden variar depenent de la regió, província o zona. Per tant, estigueu alerta amb allò que s'ha de fer o el que s'hauria de fer o el que no es pot fer.

Sabeu com expressar obligació en anglès? Consells? Prohibició? Intenteu-ho amb els exemples de més avall.

2) Fill in the gaps with the words given: *don't have to; doesn't have to; must; should; shouldn't; mustn't; have to (some can be repeated depending on the emphasis of the speaker)*

- a. You wear a mask at all times when in crowded places.
- b. Shework from home. She can go to the office if she wants.
- c. They take off their masks under any circumstances, otherwise they'll be warned.
- d. Although the future of the virus is unknown at present, countriescontinue to share their experiences
- e. Whathealthcare workers do outside work in order to prevent transmission of the virus?
- f. Youcough or sneeze in public without covering your mouth in front of others.
- g. The company provides the hand sanitizer so we..... bring our own from home

Les solucions de la setmana anterior:

■ 1 c; ■ 2 a; ■ 3 i; ■ 4 d; ■ 5 f; ■ 6 g; ■ 7 e; ■ 8 h; ■ 9 b; ■ 10 j

The most popular dish in the UK (and perhaps the national dish) is said to be chicken tikka masala!

Capítol 13

El Bages

Terra de contrastos coronada per la màgia de Montserrat

El Bages és el cor de Catalunya. Fa quaranta milions d'anys estava submergit sota el mar Cantàbric. D'aquí en van sorgir inesgotables recursos geològics i miners com Montserrat i la Muntanya de Sal de Cardona. És també un territori ric en patrimoni històric i cultural amb esglésies romàniques i gòtiques com Santa Maria de la Seu de Manresa i Sant Benet de Bages. Tot això, entre hectàrees de vinyes que es cultiven i en surt vi amb denominació d'origen.

1

El monestir de Sant Benet de Bages

És un dels conjunts monàstics benedictins de l'edat mitjana més ben conservats de Catalunya. Des del 2000, està integrat dins el Món Sant Benet, un projecte cultural que fusiona art medieval, natura i gastronomia.

La comarca del Bages té una de les joies de la corona de Catalunya: Montserrat. La seva vital importància a tot el territori

català és indiscutible, ja sigui des d'un punt de vista cultural i històric com natural i geològic. I tot plegat s'articula a través d'una mateixa

UNA MIRADA AL PATRIMONI

2

La muntanya de Montserrat

Montserrat és una de les muntanyes més emblemàtiques de Catalunya. El seu relleu està format per centenars de metres de conglomerats resistents a l'erosió. Tots ells s'erigeixen individualment com agulles que s'han anat modelant al llarg de milions d'anys enrere. De fet, això fa que aquesta muntanya màgica sigui un dels llocs més espectaculars per poder-hi fer escalada. Hi ha més de 5.600 vies obertes i una de les agulles més emblemàtiques és el Cavall Bernat. A dalt del cim hi ha una gran escultura de la Mare de Déu de Montserrat de 350 quilos. És innegable l'espiritualitat que s'hi respira. Els qui practiquen aquest esport coincideixen: "Montserrat és Montserrat".

3

El monestir de Montserrat

És gòtic, del segle XI i és benedictí. El monestir, situat enmig de la muntanya de Montserrat, desprèn espiritualitat des de qualsevol punt de vista. Hi viuen una vuitantena de monjos que acullen pelegrins, excursionistes i turistes d'arreu del món.

4

El castell de Cardona

Fa dos mil cinc-cents anys es va posar la primera pedra per construir l'imponent castell de Cardona, que va ser la residència durant l'edat mitjana dels senyors del mateix poble. Dins el castell s'hi alça la col·legiata de Sant Vicenç, una joia del romànic català.

essència: l'espiritualitat que hi respira un pelegrí, un excursionista, un escalador o un turista. També és terra d'altres fenòmens naturals, com

la Muntanya de Sal, governada pel castell de Cardona. I a la capital de la comarca, la Seu sobresurt de la ciutat com un símbol gòtic europeu.

5

La Seu, la basílica de Santa Maria de Manresa

Just passant per sota el pont Vell de Manresa, de sobte, es construeix a la vista una de les postals més emblemàtiques de la ciutat. Situat en un lloc privilegiat, s'alça imponent l'església gòtica que va ser ideada per Berenguer de Montagut, qui també va projectar obres com Santa Maria del Mar de Barcelona. La planta de la Seu és d'una sola nau, i té una amplada de divuit metres i mig, una de les més amples del gòtic europeu. La nau està vorejada per capelles entre contraforts més baixes i això fa que sembli un espai distribuït en tres naus.

L'Espai Oliba, ubicat a dins la Seu, és un homenatge al bisbe Oliba i a la seva gran aportació a la història i a la cultura del país.

6

La Muntanya de Sal de Cardona

La Muntanya de Sal de Cardona és un fenomen natural únic al món que no para de créixer a mesura que la pluja el va erosionant. Al descobert hi ha 120 metres d'un massís salí que amaga sota terra dos quilòmetres de profunditat. Antigament, era una de les mines de sal potàssica més importants del món, però des de l'any 1990 s'ha convertit en un equipament cultural que posar en valor la importància de la sal. El visitant es pot endinsar fins a 86 metres en un autèntic espectacle geològic entre formes i textures.

La gastronomia del Bages és el resultat de totes les influències que ha rebut de les receptes d'arreu del país. Precisament, per la seva

posició a la Catalunya Central, el Bages és un punt de trobada. Tots els restaurants hi fan una cuina excepcional de regadiu i de secà.

UN TAST GASTRONÒMIC

Oller del Mas, vinyes mil·lenàries enmig d'un castell medieval

L'Heretat Oller del Mas acumula ja al seu llibre més de 1.000 anys d'història. El seu origen recau al segle X i el conjunt va ser restaurat entre 1981 i 2008. El celler ha heretat la història dels Oller, entre cavallers, nobles, religiosos i mestres artesans. De fet, hi va passar sant Ignasi de Loiola, al segle XVI, en el seu pelegrinatge fins a Jerusalem. Ara hi fan vins de producció limitada d'una seixantena d'hectàrees de vinyes.

L'Escola Joviat, el bressol de la gastronomia de Catalunya

L'Escola Joviat de Manresa és una de les millors escoles d'hostaleria a Catalunya. Precisament per la seva ubicació, a Manresa, i en ple eix transversal, la gastronomia de la comarca ha anat rebent influències de la cuina de tot el país. S'hi forgen fornades d'alumnes perquè en un futur siguin cuiners, cambrers, pastissers i sommeliers. N'han sortit professionals destacats com Jordi Cruz, Oriol Castro, Oriol Rovira i Jordi Llobet.

El mató de Marganell, un dels productes estrella de la Catalunya Central

El poble del mató per excel·lència és Marganell. De fet, els marganellesos van ser els primers que van pujar al mercat de Montserrat a vendre-hi mató. S'elabora amb llet d'ovella, de cabra o de vaca i se'n pot menjar tot l'any. És un producte molt apreciat perquè té una textura suau, lleugerament gelatinosa i té un sabor fresc i humit. Acostar-se a dalt el monestir de Montserrat i aturar-se a les parades és indispensable.

UN PASSEIG AMB PARADES

A peu pel Parc de l'Agulla de Manresa

El Parc de l'Agulla de Manresa és el més gran de la comarca del Bages i el més important per excel·lència de la ciutat. Hi impera un gran llac que és un estany artificial on desemboca la Sèquia de Manresa. Té una superfície de 64.000 metres quadrats, una capacitat de 200.000 metres cúbics i una fondària de quatre metres. El llac artificial es va començar a construir l'any 1966 i va entrar en servei el 1974. Emmagatzema l'aigua que hi desemboca la Sèquia i funciona com a reserva per a les llars manresanes. És un lloc d'esbarjo indispensable amb les vistes del perfil de Montserrat fregant a l'horitzó. El parc té més de 600 arbres d'una vintena d'espècies diferents i per això s'ha acabat convertint en el pulmó verd de Manresa.

El Bosc de les Creus

El bagenc Marc Sellarès és un dels artistes visuals indiscutibles a la comarca. És l'autor del cone-

gut Bosc de les Creus, situat a peu de carretera entre Sant Salvador de Guardiola i el Bruc. Arran dels incendis que es van iniciar a la zona d'Òdena el 26 de juliol de l'any 2015, Sellarès en va acabar fent una de les intervencions artístiques més colpidores de la comarca. L'artista, que també és bomber, va aixecar un bosc fet de creus amb les branques dels arbres calcinats. Amb un xerrac,

va construir fins a 1.923 creus, el mateix nombre d'hectàrees cremades per aquest incendi. Una obra que ha fet, literalment, la volta al món, per la seva repercussió mediàtica, i que ha inspirat a molts artistes.

Berní Puig, l'explosió de colors

I de les creus, als murals multicolor. És l'imaginari artístic de Berní Puig, també artista visual, nascut a Castellsbell i el Vilar. Després d'estudiar Il·lustració a l'Escola Massana de Barcelona i gravat a Galícia va decidir tornar al seu poble natal, als peus de la muntanya de Montserrat.

Tot i això, des de fa quatre anys està instal·lat al Konvent de Cal Rosal, a Berga, un centre artístic multidisciplinari. L'obra de Berní Puig és abstracta. La inspiració surt de llocs industrials, on s'apropia d'objectes i els intervé per crear escultures o modificar espais per fer jocs visuals. Per exemple, murals de grans dimensions en fàbriques abandonades. Un dels projectes més cridaners és la intervenció que va fer a l'església de Sant Joan Baptista de Penelles, a la Noguera, amb un mural de colors.

La fira de Sant Miquel de Santpedor

Cada any, la fira de Sant Miquel de Santpedor converteix el nucli antic del poble en un escenari de parades, mostres d'artistes, músics, gastronomia i degustacions. L'origen de la fira recau al segle XII, quan el rei Alfons va concedir la carta de població amb franqueses a Santpedor. S'hi celebren trobades de gegants, concursos de música i hi ha parades amb el plat típic de la zona: cabra estofada amb albergínia.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

U2
'The Joshua Tree'
Island, 1987

The Joshua Tree és el disc que va col·locar definitivament U2 al cim de la popularitat, el disc que va convertir-los en el grup de rock ideal per als grans concerts d'estadi. Tot plegat una mica excessiu i ampul·lós, però va funcionar. Era ja el sisè que gravaven i ningú no pot discutir que la seqüència de les tres primeres cançons és un dels moments més impactants del rock: l'èpica "Where the Streets Have No Name", l'apassionada "I Still Haven't Found What I'm Looking For" i l'emocionant "With or Without You", aquesta última editada en *single* i que va sonar insistentment durant anys a totes les ràdios del món. Després d'aquests tres temes, la tensió baixa una mica, però encara hi podem trobar joies com "Bullet the Blue Sky" o "Running to Stand Still". Les lletres, com sempre en U2, polítiques i cridant a la revolució, amb el cantant Bono liderant un discurs que a vegades l'ha sobre-

passat. Destaca per sobre de tot el guitarrista autoanomenat The Edge, que a "Where the Streets Have No Name" dona una lliçó de què es pot fer amb les sis cordes d'una guitarra. No fa gaire setmanes, els oients de la BBC, amb el seus vots, van elegir *The Joshua Tree* com el millor disc de la dècada dels vuitanta del segle passat. No està pas malament, però jo hauria triat "The River", de Bruce Springsteen, o "Doolittle", dels Pixies.

NOTES

La relació musical dels Calatrava amb Maradona

En una setmana marcada per l'adeu a Montserrat Carulla, hi ha una altra defunció de la qual també s'ha parlat i forçat: la del futbolista Diego Armando Maradona. I si Carulla va tenir una relació amb la música (va ser protagonista, per exemple, del curtmetratge-videoclip *Cartes de l'Orient* de Blaumut), Maradona també. A part de ser el protagonista de dotzenes de cançons, entre elles la famosíssima *Maradona* d'Andrés Calamaro, l'astre argentí també va ser font d'inspiració per a alguns artistes més nostrats. El barceloní Manu Chao, per exemple, li va dedicar *La vida tómbola*, amb una tornada on cantava "si yo fuera Maradona, saldría en Mondovisión, para gritarle a la FIFA, que ellos

son el ladrón". I quan va fitxar pel Barça, a principis dels anys 80, qui li va dedicar un pasdoble van ser els germans Calatrava, que tot i néixer a Extremadura van fer carrera afincats al barri de la Torrassa de l'Hospitalet de Llobregat. La cançó era una sàtira prou divertida que ja advertia que la car-

rera de l'astre amb el Barça no seria un camí de roses. El més curiós del cas és que els germans Calatrava van començar la seva trajectòria actuant al club barceloní Pimpinela i precisament amb Pimpinela, aquest mític grup argentí, sí que Maradona es va llançar al món de la música. *El pelusa*, doncs, va fer un trio amb els seus compatriotes i l'any 1986 van publicar conjuntament la cançó *Querida amiga*, que Maradona va voler dedicar a la seva mare. I sí, l'astre argentí va gosar cantar-hi. Per sort, però, no es va acabar dedicant a la música i va tornar al futbol.

EL TEST Isa Anglada

Primer instrument que vas tocar? El piano, tot i que el meu pare sempre m'ha dit que abans de començar a parlar ja cantava.

Primer grup del qual vas formar part? Amakoa. **Primer disc que et vas comprar?** *Slide It In* de Whitesnake. **Quants discos tens?** Ufff! Uns 300. **Salva'n tres.** *The Heart of Saturday Night*, de Tom Waits; *Post Orgasmic Chill*, de Skunk Anansie, i *Aman-tis*, de la Fellatio de Cupido. **Grups (o músics) de capçalera.** Nina Simone, Tina Turner, Tom Waits, Imelda May, Queen... **Un concert (com a públic) per recordar.** Bon Jovi l'any 1987. Tenia 13 anys, m'hi va portar el meu pare i vaig al·lucinar.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

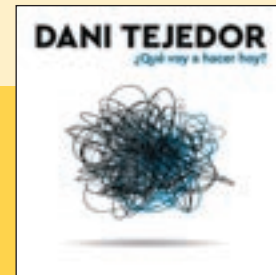
MIKI NÚÑEZ
'Iceberg'

Amb l'*Amuza* encara fresc i amb alguns concerts de presentació pendents, aquesta setmana s'ha publicat *Iceberg*, el segon disc en solitari del terrassenc Miki Núñez. El treball és continuïst respecte al seu àlbum de debut tot i que en aquest cas s'acosta més al rock amb passatges guitarrers que en alguns casos recorden els Lax'n'Busto dels inicis de l'era amb Salva Racero de cantant i d'altres també recorden Buhos. Es nota que Núñez, d'adolescent, va mamar rock en català. Per cert, de les 11 cançons que hi ha a *Iceberg*, tres són en català.

SEGONAMÀ
'Erial'

El tercer disc dels Segonamà no té gaire res a veure estilísticament amb el que la banda havia fet fins ara. Els tarragonins han deixat els sons més orgànics i el pop-rock amb pinzellades de fusió que els caracteritzava i s'han capbussat al món de la música urbana amb sons electrònics i aires de *rhythm and blues*. Això sí, en cap cas R&B clàssic sinó el contemporani que practiquen algunes formacions americanes i o britàniques. Pel que fa al títol, *Erial*, es veu que és un concepte que es basa en la particularitat de trobar espècies en paisatges àrids.

DANI TEJEDOR
'¿Qué voy a hacer hoy?'

Després de voltar mig món tocant la bateria a grups com El Niño de la Hipoteca o Amparanoia i de treballar d'arranjador d'artistes tan singulars però allunyats estilísticament com Manolo Escobar o Marc Parrot, el valencià Dani Tejedor s'ha calçat de nou la guitarra i s'ha posat a cantar per editar el seu segon disc en solitari. L'àlbum, de bon digerir, farà les delícies dels amants dels bandautors de tall rocker. Hi ha rock, folk, una mica de rockabilly, pinzellades de pop i lletres en castellà d'aire autobiogràfic amb rampells de missatge social.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

L'ESTIGMA DELS IMPOSTOS

El debat sobre els pressupostos generals de l'Estat és en el moment àlgid i no és estrany que s'estigui intensificant l'atenció en el context actual, que demana molta inversió estatal per atendre una pandèmia amb uns recursos que, ja habitualment, són limitats. L'Estat haurà de gastar forçosament més, fins i tot per sobre de les seves possibilitats, com es deia que vivia la població en els anys previs a l'esclat de la crisi del totxo ja fa més d'una dècada.

El que es podria anomenar pressupost de la Covid arriba amb controvèrsies pròpies de temps pretèrits. El punt de partida és obvi: si s'ha de gastar més, s'ha de procurar ingressar més. Amb la relaxació de les mesures europees d'austeritat potser no caldrà ingressar tant com el que es gastarà de més, però tampoc són moments de tirar la casa per la finestra. I per ingressar més, la via més directa són els impostos. Una mesura impopular i, no sempre de manera justa, estigmatitzada.

Malgrat que la teoria que el liberalisme ha acceptat sovint de manera acrítica assenyala que una relaxació en la pressió fiscal és una contribució a ingressar més (els interessats poden acudir a les explicacions de la corba de Laffer), el moment actual, amb una pandèmia de greus efectes sanitaris i també econòmics, és poc propici per a lectures teòriques. Així es dona a entendre en la lletra gran dels pressupostos que ara mateix estan passant pel tràmit parlamentari. En l'apartat de despeses, creixen les sanitàries –tan desateses en els anys precedents com s'ha posat de manifest en aquests mesos d'emergència– i també les educatives. Els fons perquè aquests augments de despesa siguin assumibles prové de tímides propostes d'augment de la pressió fiscal sobre cotitzants amb ingressos elevats (perquè els ingressos per sobre de 300.000 euros són elevats encara que hi hagi veus que vulguin donar a entendre el contrari) i algun maquilatge a l'impost de societats. Hi ha altres fonts d'ingressos menys rellevants com l'augment d'impostos a les begudes ensucrades.

El govern espanyol no té majoria al Parlament i això l'obliga a negociar amb altres partits per tirar

endavant el pressupost. I a l'hora de negociar, una de les partides sacrificades ha estat un impost. Era el que es pretenia imposar al gasoil, un combustible impopular perquè hi ha consens sobre el seu efecte ambiental.

Era un impost doblement pedagògic en el sentit que incrementar-ne la fiscalitat era un indicador sobre la necessitat d'obtenir més ingressos i que, a més, feia visible que un efecte ambiental negatiu té el càstig d'un impost més elevat. Una vegada més s'ha imposat el relat clàssic que estigmatitza els impostos i una formació política, en aquest cas el Partit Nacionalista Basc, planteja la supressió d'aquesta mesura com una victòria. Argumenten que en els temps actuals, amb una porció elevada de població amb dificultats econòmiques, no és pertinent carregar la ciutadania amb més impostos. Si bé el plantejament és cert, també és incomplet. En els temps actuals també hi ha moltes necessitats ciutadanes. En primer lloc, de salut, però també econòmiques com demostren les constants peticions d'ajudes de sectors que han quedat afectats per les mesures dels governs per evitar contagis i la gran quantitat de treballadors que, si no han perdut la feina definitivament, estan afectats per regulacions temporals d'ocupació.

Atendre les demandes actuals i les que vindran requereix d'ingressos i, en aquest camp com en tants d'altres, l'Estat espanyol té clars desavantatges respecte dels seus socis nord enllà. La recaptació fiscal espanyola està estancada sis punts per sota de la mitjana europea. Es recapta un 35% en relació amb el PIB quan a la Unió Europea es recapta un 41%.

Això passa perquè, si bé sobre el paper Espanya és un dels estats europeus amb valors nominals més alts en IRPF –no tant en IVA–, i d'aquests tipus elevats els catalans són dels que més en

saben, perquè els trams autonòmics també són els més alts, hi ha un seguit de mecanismes del que se'n diu elusió fiscal (no confondre amb evasió, que aquesta sí que és delictiva)

que redueixen la factura final. Més enllà de condicionants econòmics com l'elevada taxa d'atur o una riquesa per càpita inferior als socis europeus (que també influeixen en la menor recaptació) hi ha aspectes com l'IVA reduït que s'aplica en alguns articles, les deduccions o les bonificacions que distorsionen la capacitat de recaptació. I, com a aspecte molt important, l'elevada presència d'economia submergida que contrasta amb l'escassa capacitat inspectora. Uns dies enrere, el sindicat d'inspectors d'hisenda quantificava en un 76% la reducció del rastreig de possibles grans frauds a l'Estat espanyol en l'última dècada. Un informe recollit al diari *Ara* estimava en 38.000 milions d'euros la quantitat que es deixa d'ingressar per l'evasió d'impostos i quotes defraudades a la Seguretat Social.

Els motius d'aquestes quantitats són, de ben segur, diversos. Però apuntar constantment a la necessitat de reduir una pressió fiscal que les dades no acrediten que sigui precisament de les més altes d'Occident ajuda poc a avenir-se de bon grat a les cites amb Hisenda. Els temps actuals haurien de ser una invitació perquè l'Estat sigui comprensiu amb els ciutadans, però també perquè aquests mateixos ciutadans i els responsables de petites i grans corporacions entenguessin que la comprensió i la complicitat ha de ser mútua. Per benefici general.

INDICADORS

Facturacions a la baixa

La facturació de les empreses ha caigut un 35,3% de mitjana en el tercer trimestre. "A les pimes els afecta més la disminució de la facturació, els problemes de liquiditat i tresoreria, la dificultat per disposar d'aprovisionaments i les aturades totals de l'activitat", resumeix el secretari general de Fepime, César Sánchez, que ha presentat el *VI Informe de la situació econòmica i laboral de la PIME catalana*.

Recuperació logística

La contractació logística registrada durant els mesos d'estiu a la demarcació de Barcelona ha sumat un total de 128.419 metres quadrats, i això representa un notable increment del 40% respecte a l'anterior trimestre. Això suposa també que el descens acumulat en el que es porta d'exercici es redueix i queda en un mínim del 3%, segons l'informe que ha fet BNP Paribas Real Estate.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Sort o mala sort?

Hi havia una vegada un camperol xinès que treballava la terra amb el seu fill. Un dia el fill li va dir:

–Pare, quina mala sort! S’ha escapat el cavall.

–Per què mala sort? –va respondre el pare–.

Veurem el que porta el temps...

Al cap de pocs dies el cavall va tornar, acompanyat d’una euga.

–Pare, quina sort! –va exclamar aquesta vegada el noi–. El nostre cavall ha portat una euga.

–Per què li dius sort? –va respondre el pare–.

Vegem què ens porta el temps.

Al cap d’uns dies, el noi va voler muntar l’euga i aquesta, al no estar acostumada al genet, es va encabritar i el va llançar a terra. El noi es va trencar una cama.

–Pare, quina mala sort! –va exclamar ara el noi–. M’he trencat la cama al caure!

I el pare, reprenent la seva experiència, saviesa i paciència habituals va respondre:

–Per què mala sort? Vegem el que porta el temps!

Pocs dies després van passar pel poble els enviats del rei, que com que el país estava en guerra buscaven joves per emportar-se’ls al front. Van passar per la casa del camperol, i veient el seu fill amb la cama encanyada el van deixar i van seguir el seu camí.

En aquell moment el jove va comprendre que la *sort* o la *mala sort* depenen de la perspectiva de la nostra mirada.

Quan valorem situacions vitals com a afortunades o desafortunades, com a bones o dolentes, no

només perdem perspectiva sinó que és possible que perdem molts detalls que ens permetrien comprendre les experiències vitals amb més profunditat i comprensió de la vida.

Fins i tot, de vegades, podem arribar a desitjar que els moments que valorem com a *sort* siguin duradors, com si a l’aturar en el temps alguns esdeveniments poguéssim ser més feliços. En algunes ocasions sembla que desitgem que la vida s’aturi i alguns canvis no es produeixin.

Però la vida no existiria sense moviment, ni canvis. Viure porta implícits canvis continus i els éssers vius formem part d’aquests processos. Quan, des d’una mirada serena, observem simplement el que passa al nostre voltant podem

arribar a sentir-nos part de la vida, i ser molt més conscients de tots aquests matisos que ens ajuden a comprendre i a sentir des de perspectives més àmplies. Aquestes mirades poden donar sentit evolutiu fins i tot a petites experiències quotidianes.

L’observació serena dels esdeveniments, sense jutjar, ens ajuda a matisar i a comprendre que potser el que ens sembla bo o dolent simplement és la nostra mirada congelada del que està succeint en aquest món ple de matisos i transformacions.

El repte està a viure aquest flux vital sense judicis, amb la capacitat d’acceptar els moments de *sort* o *mala sort* com a part d’un viatge, ple de descobriments, aventures i aprenentatges.

L’HORÒSCOP

Roser Bona

Del 27-11-2020 al 03-12-2020

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d’abril)

Et mostres desafiant amb qui et porti la contrària. Tot i que tinguis raó, ves amb compte amb les explosions de caràcter a la feina, ja que podries tenir un problema més.

TAURE (Del 21 d’abril al 20 de maig)

La parella es pot mostrar més possessiva que de costum. Potser cal tenir una conversa franca per esvaïr algunes pors. Si esperes un ajut o crèdit, podries tenir notícies.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Si no et trobes prou bé, calma’t i ves al metge, però no deixis que la psicosi i l’obsessió s’apoderin de tu. A la feina pots rebre un reconeixement o un augment de sou.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Pots sentir-te cansat de tant posar energia en projectes personals. No t’oblidis de descansar per continuar donant el millor de tu. Tens un objectiu amorós i mous fitxa.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d’agost)

Pots començar a gaudir del temps de lleure o entrar en una nova etapa, ja sigui per jubilació o atur. Aprofita per fer tot allò que normalment no feies per manca de temps.

VERGE (Del 24 d’agost al 23 de setembre)

Una persona, de més edat que tu i que viu lluny, pot manifestar-te el seu interès, però sigues prudent. Si tens fills, et sents orgullós dels seus progressos i maduració.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d’octubre)

Amb Venus per Casa II fas més compres del que és habitual i també una bona inversió. Ets conscient que has de millorar la teva economia i estableixes un pla d’acció.

ESCORPÍ (Del 24 d’octubre al 22 de novembre)

Amb el Sol a Casa II cerques la seguretat. No sembla moment per a aventures, més aviat prefereixes apostar pel que ja coneixes, tant en les relacions com en l’economia.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Cerques l’equilibri del teu món interior ja que al teu voltant les coses es mouen i apareixen ja alguns canvis. Sembla que algú està pendent del que dius, sigues curós.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Una persona que coneixes del sector laboral o bé un amic dubta entre l’amistat i passar a alguna cosa més. Cerques la independència i no toleraràs que et posin límits.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Obligacions amb la família o assumptes domèstics demanen que hi posis energia, però per altra banda tu vols treballar en objectius professionals. Tocarà fer equilibris.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Les amistats es van reactivant i recuperes alguns contactes. També hi ha la possibilitat de fer una escapada que tenies en espera. El proper amor podria ser d’importació.

CINEMES

EL SECRETO. ATRÉVETE A SOÑAR

EUA 2020. Dir. Andy Tennant. Amb Katie Holmes i Josh Lucas. Romàntica. Una jove vídua amb tres fills contracta un home per arreglar casa seva després d'una terrible tempesta. A mesura que l'home s'acosta a la família, comparteix la seva filosofia de creure en el poder del pensament per aconseguir el que volem, però la vídua aviat s'adona que té una connexió secreta amb el seu passat.

EMMA

Regne Unit 2020. Dir. Autumn of Wilde. Amb Anya Taylor-Joy i Angus Imrie. Drama. Maca, intel·ligent i rica, la jove Emma Woodhouse és una reina sense rival en el seu petit poble. Nova adaptació de la novel·la de Jane Austen publicada l'any 1815 sobre la vida de la jove Emma.

ÉRASE UNA VEZ...

EUA 2020. Dir. Brenda Chapman. Amb Angelina Jolie, David Oyelowo i Michael Caine. Fantàstic. Abans que Alicia s'endinsés al País de les Meravelles i que Peter es convertís en

Pan, tots dos eren germans. Després que el seu germà gran morís en un tràgic accident, intenten salvar els seus pares de l'espiral de desesperació, fins que finalment es veuen obligats a triar entre la seva llar i la seva imaginació, creant així l'avantsala dels seus icònics viatges al País de les Meravelles i al de Mai Més.

JÓVENES Y BRUJAS

EUA 2020. Dir. Zoe Lister Jones. Amb Cailee Spaeny, Gideon Adlon, Lovie Simone i Zoey Luna. Terror i fantasia. Seqüela de la pel·lícula *Joves i bruixes*, de 1996, dirigida per Andrew Fleming. La pel·lícula transcorre 20 anys després de l'original. Una noia anomenada Hannah que arriba nova a l'institut és iniciada en la bruixeria per les seves noves tres amigues després que tingui la regla per primera vegada. Aviat s'adonaran que són molt més poderoses del que esperaven, una cosa similar al que li va ocórrer a l'aquelarre original. Elles tampoc usaran la seva recentment descoberta màgia per fer precisament el bé, cosa que generarà unes certes tensions en el grup.

LAS BRUJAS DE ROALD DAHL

EUA 2020. Dir. Robert Zemeckis. Amb Anne Hathaway i Octavia Spencer. Fantasia. Explica la commovedora història d'un petit orfe, Bruno, que a finals de 1967 marxa a viure amb la seva estimada àvia a Demopolis, un poble d'Alabama. El nen i la seva àvia tenen estranyes trobades amb algunes bruixes aparentment glamuroses però absolutament diabòliques, així que ella decideix apartar-se'n i s'emporta el noi a un hotel de luxe a la costa. Per desgràcia, arriben exactament al mateix temps que la Gran Bruixota, que ha reunit els seus companys de tot el planeta –que van d'incògnit– per dur a terme els seus horribles plans. Adaptació del llibre *Les bruixes*, de Roald Dahl.

NI DE COÑA

Espanya 2020. Dir. Fernando Ayllón. Amb Nathalie Seseña, Goyo

Jiménez i Jordi Sánchez. Comèdia. Quatre parelles a punt de separar-se decideixen assistir a una teràpia de parella al Carib amb la finalitat de salvar la seva relació. Allà coneixeran uns gurus de l'amor els mètodes dels quals, poc ortodoxos, posaran els seus mons de potes enlaire.

NO MATARÁS

Espanya 2020. Dir. David Victori. Amb Mario Casas i Milena Smit. Thriller. Dani, un bon noi que durant els últims anys de la seva vida s'ha dedicat exclusivament a cuidar del seu pare malalt, decideix reprendre la seva vida després de la mort d'aquest. Just quan ha decidit emprendre un llarg viatge, coneix Mila, una noia tan inquietant i sensual com inestable, que convertirà aquesta nit en un autèntic malson. Les conseqüències d'aquesta trobada portaran Dani fins a tal extrem que es plantejarà coses que mai hauria pogut imaginar.

SENTIMENTAL

Espanya 2020. Dir. Cesc Gay. Amb Javier Cámara i Griselda Siciliani. Comèdia. Julio i Ana fa més de quinze anys que estan junts. Formen

una parella que ja no es mira ni es toca, i que ha fet del combat diari l'essència de la seva relació. Aquesta nit Ana ha convidat a casa els seus veïns del pis de dalt, Salva i Laura, una parella més jove que ells, amable i simpàtica, però els *sorolls* dels quals s'han convertit en una molèstia per a Julio i Ana... o potser en un estímul? Els veïns de dalt els faran una inusual i sorprenent proposta que convertirà la vetllada en una experiència excessiva i catàrtica per a tots quatre... Adaptació cinematogràfica d'*Els veïns de dalt*, l'obra teatral debut de Cesc Gay.

TROLLS 2: GIRA MUNDIAL

EUA 2020. Dir. Walt Dorhn i David P. Smit. Animació. En una aventura que els portarà més enllà de tot el que havien conegut, Poppy i Branch descobreixen que la seva tribu de Trolls és només una de les sis que existeixen, que la resta estan repartides en sis regnes i consagrades a sis tipus diferents de música: funk, country, tecno, clàssica, pop i rock. La reina Bàrbara, membre de la reialesa del hard rock, i el seu pare, el rei Metal, volen acabar amb la resta de gèneres musicals i imposar el regnat del rock. Amb el destí del món en joc, Poppy i Branch, juntament amb la resta de la colla –Grandullón, Chanelle, Satén, Cooper i Guy Diamante–, visitaran els altres regnes per unir als Trolls contra els plans de Barb d'eclipsar-los a tots.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Personal Assistant	-	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	L'ofrena	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-
RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	L'ofrena	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Las brujas de Roald Dahl	-	18.00	17.00 i 19.30	19.30
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	Puñales por la espalda	-	-	-	19.30
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Érase una vez...	18.15 i 20.10	11.45 (dg.), 16.00, 18.00 i 20.10		18.15 i 20.10
	Iré donde tú vayas (cat.)	17.45 i 20.05	16.25 i 20.00		17.45 i 20.05 (excepte dimarts)
	Ni de coña	18.00 i 19.50	16.20, 18.15 i 20.05		18.00 i 19.50
	Las brujas de Roald Dahl	17.55 i 20.00	15.50, 17.55 i 20.00		17.55 i 20.00

Jóvenes y brujas	17.45 i 19.40	16.05, 18.20 i 20.10	17.45 i 19.45
Sentimental	17.50 i 20.20	14.45 (dg.), 15.55, 17.30 i 20.25	17.50 i 20.20
La voz humana (VOSE)	19.25 i 21.10	18.00 i 18.50	19.25 i 21.10
Emma	19.40	17.35 i 19.40	19.40
Trolls 2: Gira mundial	18.00	11.30 (dg.), 15.45 i 18.05	18.00 (excepte dimarts)
Trolls 2: Gira mundial (cat.)	17.30	14.00 (dg.) i 16.15	17.30
No matarás	17.20	20.05	19.20
Eso que tú me das	-	13.20 (dg.) i 19.05	-
MacBeth Royal Opera House	-	-	16.30

VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	La llegendada de Hei	-	-	17.00 (Cineclub Xic)	-
	Les perseides	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	Falling	20.00	20.00	19.00	-
	Overseas	-	-	-	20.00 (Doc del Mes)

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Las hijas del Reich	17.00	18.00	18.00	17.00
	Eso que tú me das	20.45	-	-	20.45
	Harry Potter y el prisionero (...)	-	15.30	15.30	-
	Akelarre	19.00	-	-	19.00
	El baile de los vampiros	-	20.00	20.00	-

GRANOLLERS	De divendres a dijous (diumenge matinal)	
Ocine	Las brujas de Roald Dahl	11.30, 16.0, 18.0 i 20.00
	La habitación	15.30
	Greenland: el último refugio	11.45, 17.30 i 19.45
	Trolls 2: Gira mundial (Atmos)	11.15, 17.15 i 19.15
	Trolls 2: Gira mundial	11.30, 16.30 i 18.15 / 18.30 / 17.45
	Leiva	20.00 (dv., ds. i dg.)
	The Vigil	20.00 (dl., dt., dc. i dj.) / 18.30
	Emma	12.00 i 16.00 / 19.30
	Eso que tú me das	20.15 / 12.00 i 17.45
	Jóvenes y brujas	11.30, 16.10, 18.10 i 20.10
	Trolls 2: Gira mundial (cat.)	11.45 i 16.00
	Sentimental	12.00, 16.30, 18.15 i 20.00
	Érase una vez...	11.45, 16.15, 18.15 i 20.15 / 17.30 i 19.30
	Trasto	11.15
	No matarás	15.30 / 20.15
	Ni de coña	11.45, 16.15, 18.10 i 20.00
	El secreto. Atrévete a soñar	15.45
	Tenet	19.10
	Pinocho	11.30 i 16.00

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimecres
Cinema Edison	Adam	19.00 (VOSE)	18.00	19.00 (VOSE)	

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'Trolls 2: Gira mundial'

De Walt Dohrn i David P. Smith

Un món nerviós creat per Walt Dohrn i David P. Smith ho té difícil per competir amb Astèrix, l'ovella Snouth o la mateixa Pantera Rosa pel mateix que els joves nous espectadors. Intentin enganxar-se a l'aventura. Original i convencional al mateix temps, no deixa de ser un fons per presentar algunes bones cançons d'Ozzy Osbourne o Dian Punk.

Sense guió necessari per als més petits de la casa, sembla més una pàgina d'inici d'un portàtil que un contrasentit de coloraines que pugui arribar a interessar als nens que es pregunten quin tipus de dibuix és aquest.

Les meves netes després de cinc minuts van preferir el bàsquet del pati ja que havien vist la primera entrega també colorista i plena de futur.

En alguns moments sembla que parla de diversitat i en altres, un anunci del Pacma. La resta són o semblen cataractes, gimnastes, tigres dobles o insectes lluminosos. Poppy i Branch ja van estar entre nosaltres el maig del 2016. Lluitaran contra una tribu troll de les sis que existeixen: pop, rock, techno, clàssica, funk i country. El rei Metal només vol el rock i també s'enfrontaran a ell Gandullon, Guy Diamante, Saten, Chanelle i Cooper.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

Un recull de musicals en versió catalana al Cirvianum

'Records a Broadway', amb La Nota Teatre. Teatre Cirvianum, Torelló. Divendres, 27 de novembre, 20h.

Aquest espectacle amb segell osonenc es va estrenar a Barcelona sota la direcció d'Antoni Font-Mir i amb arranjaments musicals d'Arnau Tordera. Quatre actors repassen 30 temes del teatre musical a quatre veus des del naixement de Broadway passant per l'època daurada i fins a l'actualitat.

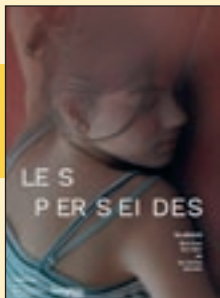
La música d'autor arriba a la Garriga amb Terra de Sons

Feliu Ventura, i Caïm Riba i Pol Cruells. X Cicle de Música d'Autor Terra de Sons. Església de la Doma, la Garriga. Dissabte, 28 de novembre, 12.00h.

El doble concert de Feliu Ventura, i de Caïm Riba i Pol Cruells marca la represa del festival. Ventura presentarà el nou disc, *Convocatòria*, mentre que el duet Riba i Cruells faran una selecció de la seva discografia.

CINECLUB

'Les perseides'

CINECLUB VIC
1 de desembre, 20h. L'Atlàntida

Catalunya, 2019. Dir.: Albert Dexeus i Ànnia Gabarró. La Mar arriba a Escatrón per passar l'estiu. Es refugiarà en les misterioses llegendes de postguerra

que floten al poble a través d'un grup d'adolescents que viuen amb unes regles pròpies. Incapaç de distingir la ficció de la realitat anirà descobrint un lloc fascinant.

'Adam'

AC GRANOLLERS
27 i 29 de novembre, 19h. Cinema Edison (VO subtítulada)

El Marroc, 2019. Dir.: Maryam Touzani. Abla regenta una humil pastisseria al seu propi habitatge de Casablanca, on viu amb la seva filla de

8 anys. La seva rutina, dictada per la feina i les tasques domèstiques, es veu interrompuda quan truca a la seva porta una jove embarassada a la recerca de feina i sostre.

'Puñales por la espalda'

ALTER CINEMA
3 de desembre, 19.30h. Cinema El Casal, Torelló (VO subtítulada)

EUA, 2019. Dir.: Rian Johnson. Quan el novel·lista de misteri Harlan Thrombey és trobat mort a la seva mansió just després de la celebració del seu 85è aniversari,

l'inquisitiu i cortès detectiu Benoit Blanc és misteriosament reclutat per investigar-ho. Es mourà entre pistes falses i mentides interessades per descobrir la veritat.

Vetllada d'humor a Sant Esteve

Claret Papiol i Marcel. Teatre Pare Casals, Sant Esteve de Palautordera. Divendres, 27 de novembre, 20.30h.

El Pla de Xoc Cultura de Sant Esteve de Palautordera continua aquest cap de setmana. El pallasso Claret Papiol presentarà *Paraula d'humor*, un espectacle ple de malabarisme verbal que fa un homenatge a l'humor i a l'amor a la llengua.

Estrena a Tona de Pentina el Gat

'Vers per on', amb Pentina el Gat.

Sala La Canal, Tona. Diumenge, 29 de novembre, 17h.

Espectacle familiar de Pentina el Gat que estrena *Vers per on*, un viatge sonor a partir dels poemes de Núria Freixa, en què cada poema esdevé una cançó i cada cançó un divertiment.

'La mascarada', a Castellterçol

'La mascarada', Els Pirates Teatre.

El Centru Castellterçol. Dissabte, 28 de novembre, 20h.

Una comèdia que parla de relacions familiars i socials, d'aparències i realitats, on cadascú porta la seva pròpia màscara.

Resultats de la campanya d' EL 9 NOU de suport a bars i restaurants

200 bars i restaurants

Han participat a la campanya d'EL 9 NOU de suport a la restauració en temps de COVID

250.000

usuaris únics

Han vist l'anunci a el9nou.cat

48 pàgines senceres

D'EL 9 NOU dedicades a anunciar l'oferta de bars i restaurants que fan menjar per emportar

8 setmanes

De campanya ininterrompuda als diversos mitjans d'EL 9 NOU: diari imprès, diari digital i xarxes socials

10.000 llars

Han rebut dos cops per setmana EL 9 NOU a casa i han pogut consultar l'oferta de menjar per emportar

4.000 usuaris diaris

Han vist l'anunci dels bars i restaurants que oferien menjar per emportar a les xarxes socials d'EL 9 NOU

56.000 €

És el valor de la campanya, d'acord amb la tarifa publicitària vigent, i per tant l'aportació d'EL 9 NOU a un sector tan afectat per la pandèmia

EL 9 NOU
sempre al teu costat